

Na lang nadenken besloten mijn zoon en ik dat we hem zouden halen met onze kampeerauto en een gehuurde aanhangwagen. De afstand naar Massachusetts is ongeveer 2100 mijl, niet niks. De heenreis ging voorspoedig, we waren na drie volle dagen rijden bij dochter en zus voor een korte vakantie van anderhalve dag. Daarna op naar Wales, waar de hele zoon werd opgeladen. De terugweg viel tegen, want de twintig jaar oude kampeerwagen had het goed moeilijk met de zware belasting. Maar we hebben het gered, en het project staat sindsdien in een schuur naast ons huis in Granite Shoals. Zodra ik meer vrije tijd krijg, ga ik aan de uitdaging beginnen. Het moet de mooiste Singer in Texas worden en dat is niet moeilijk, gezien het aantal.

Later dat jaar ontdekte ik op de Singer website dat er nu ook een Nederlandse Singer club was, en dat was aanleiding om nu eens echt uit te zoeken of mijn eerste Singer nog bestond. Ik stuurde een van de leden van die club een e-mail en gaf hem het BX-kenteken.

Singer Saga

Hij stuurde een enthousiast bericht terug: de huidige eigenaar woont in Leidschendam. Daar moest ik op af. Op een zaterdagmorgen in november 2001, tijdens familiebezoek in Nederland, was het zo ver. Onderweg naar Leidschendam vroeg ik me af of het nog dezelfde Singer zou zijn als in mijn herinnering. Na enig zoeken was ik er, en ja hoor, hij stond buiten op de oprit, met de kap omhoog, want het was regenachtig. Ik heb eerst een poos staan kijken van een afstand, hij leek weinig veranderd, hij was prachtig. Zelfde kleur, zelfde kenteken. Het was eigenlijk ongelooflijk, bijna veertig jaar geleden had ik er afstand van gedaan, en daar stond hij, alsof er niets was gebeurd. Ik ben niet zo emotioneel, maar het raakte me wel. Het bleek dat de huidige eigenaar de auto ca. 17 jaar in bezit had, en hem geleidelijk heel zorgvuldig had opgeknapt, compleet met een fraaie leren bekleding en een echt tapijt. En er was nog een heel interessant detail: toen hij de auto kocht, lekte hij een heel klein beetje koelwater vlak bij de koppakking, maar het kwam niet in de motor, en het was zo weinig dat je het nauwelijks merkte. Maar hij heeft het kleine gietgalletje wel gedicht.

Het was jammer dat ik die eerste Singer toen verkocht heb, maar ik ben blij dat hij in zulke goede handen is, en het heeft me alleen maar meer gemotiveerd om mijn derde Singer, nu nog een hoop oud roest, te gaan transformeren in een prachtige rode originele 4AD, zo mogelijk compleet met tapijt en leren bekleding.

Pim Visser
(pimvisser@thegateway.net)

Geschiedenis van de Billiton Maatschappij (2)

Devies: "Stabilis Fortuna Merenti" (*Gestadig begunstigt het lot hem die het verdient*)

Het eerste deel van deze geschiedenis (zie VN 1/2003) eindigde met de overname van Billiton

door Shell in 1970. Op dat moment, 110 jaar na haar officiële oprichting, was Billiton al uitgegroeid tot een wereldwijde groep met belangen in meer dan 50 bedrijven in 20 landen. Deze hielden zich bezig met alle facetten van non-ferrometalen: van opsporing en mijnbouw tot verwerking, fabricage, recycling en marketing, gesteund door research- en ontwikkelingslaboratoria voor de hele groep in Arnhem en een hoofdkantoor in Den Haag.

De belangstelling van Shell voor Billiton kwam voort uit het feit dat de Koninklijke, evenals bijna alle andere grote oliemaatschappijen, in de jaren zestig (Rapport van Rome enz.) tot het besef was gekomen dat olie en gas eindig waren en dat het daarom verstandig was te zoeken naar mogelijkheden voor diversificatie, oftewel verbreding van de basis van het bedrijf. Metalen lag voor de hand: ook een delfstof immers, dus moest er synergie te vinden zijn.

In de praktijk bleek dat danig tegen te vallen: de *upstream* mocht dan wel enige synergie bieden, maar de verwerking en vooral de markt bleken toch heel anders in elkaar te zitten dan men gewend was. Het duurde dan ook niet lang voordat de meeste oliemaatschappijen hun metalenpoot weer schielijk van de hand deden, meestal met grote verliezen. Shell was rijker en vasthoudender dan de anderen en hield het het langste vol, tot 1994. Natuurlijk werd bij de overname een aantal bedrijven die geen zgn. kernactiviteiten hadden, afgestoten. Shell's belangstelling ging vooral uit naar aluminium en de Groep deed enorme investeringen in de jaren zeventig, vooral in deze bauxiet-/aluinaarde-/aluminiumsector, toen Billiton *joint ventures* aanging met alle grote spelers in dit veld. De wereldwijde recessies in de jaren tachtig gooiden echter roet in het eten en Billiton werd nooit winstgevend onder het Shell-regime. In 1992 bestond de Shell metalensector (die altijd onder de eigen Billiton-naam is blijven opereren en nooit Shell Metals is geworden!) uit meer dan 60 bedrijven en deelnemingen in 25 landen en een *net capital employed* van meer dan 2100 miljoen US\$.

Zoals gezegd, Shell wilde er toch weer vanaf en uiteindelijk werd in 1994 een koper gevonden voor een belangrijk deel van de metalengroep. Dat was Gencor, een Zuid-Afrikaans mijnbouwconcern. De belangstelling van Gencor beperkte zich tot de volgende deelnemingen:
Bauxiet, aluinaarde en aluminium: Bauxietmijnen en aluinaarderaffinaderijen in Suriname, Australië en Brazilië; aluminiumsmelters in Brazilië (2);
Ferronikkel: Nikkelmijn en ferronikkelsmelter in Columbia;
Edelmetalen: Goudmijnen in Ghana, Indonesië en Brazilië;
Basismetalen: Koper- en zinkmijn in Canada, zink- en loodmijn in Zuid-Afrika;
Commercie: Marketing, Trading en Brokerage van een groot aantal mineralen en metalen.

De bedrijven waarin Gencor niet geïnteresseerd was, werden aan derden verkocht of gesloten. Tot de laatste categorie behoorden o.a. een aantal *downstream*-bedrijven, vooral in Nederland, waar metalen semiproducten en eindproducten werden gemaakt. Dat gold eveneens voor de zoutwinning en productie van magnesiumchloride in Veendam (gered door een *management buy-out*), voor het researchlaboratorium in Arnhem en voor alle marketingfilialen in de Europese steden, die werden gesloten.